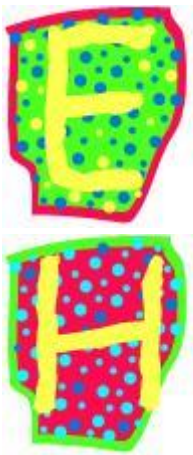

	KESKEISIÄ KÄSITTEITÄ
AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ	on ammatillisen perustutkinnon keskeinen arviointimenetelmä, jossa opiskelija osoittaa osaamisensa ja sitä arvioidaan käytännön työtilanteissa. Oppimistulos kirjataan näyttötodistukseen tutkinnon osittain. Ammattiosaamisen näytön minimilaaajuus on määritetty tutkinnon perusteissa.
Arviointimenetelmät	sisältävät kaikki arvioinnissa käytetyt menetelmät, joiden avulla opiskelija voi ilmaista osaamisensa. Arviointimenetelmät valitaan mittaamaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista, tukemaan opiskelijan oppimista ja soveltumaan käytettyihin opiskelumenetelmiin.
Atto-aineet	Ammattitaitoa täydentävät tutkinnon osat. Niiden tavoitteet ovat kaikissa ammatillisissa perustutkinnoissa samanlaiset. Ammatillisiin perustutkintoihin kuuluu kaikille yhteisiä atto-aineita vähintään 20 opintoviikkoa. Pakollisia yhteisiä opintoja on 16 ov (äidinkieli 4 ov, toinen kotimainen kieli (ruotsi) 1 ov, vieras kieli (englanti) 2 ov, matematiikka 3 ov, fysiikka ja kemia 2 ov, yhteiskunta-, yritys- ja työelämä tieto 1 ov, terveystieto 1 ov ja liikunta 1 ov. Yhteisten opintojen valikoimasta opiskelijan pitää valita valinnaisia opintoja vähintään 4 ov.

JA

	KESKEISIÄ KÄSITTEITÄ
Erityisopetus	eli ammatillinen erityisopetus on tarkoitettu opiskelijoille, jotka tarvitsevat erityisjärjestelyitä tai opiskelijahuoltopalveluita. Syy erityisjärjestelyihin määritetään erikseen. Opetuksessa huomioidaan opiskelijan yksilölliset tarpeet ja hänelle tehdään HOJKS.
Etenemisehto	tarkoittaa sitä, että tietyt opinnot tai tutkinnon osa on oltava suoritettuna ennen kuin voidaan edetä opinnoissa. Tutkintokohtaiset etenemisehdot kuvataan opetussuunnitelman tutkintokohtaisessa osassa.
Etäopetus	tarkoittaa opiskelijan itsenäisesti tekemiä opintoja opettajan ohjeiden mukaisesti esimerkiksi kotona, työpaikalla tai verkko-opintoina. Opiskelijaa voidaan ohjata puhelimitse, oppimisalustalla tai sähköpostitse.
Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, HOJKS	tehdään erityisopiskelijalle yhdessä hänen kanssaan. HOJKS eli kirjallinen henkilökohtainen opetuksen järjestämissuunnitelma on edellytyksenä erityisopiskelijaksi kirjaamiselle.
Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, HOPS	on opiskelijan yksilöllinen opintojen toteuttamissuunnitelma, jossa näkyvät aiemmin hankittu osaaminen, opiskelijan tekemät valinnat, suoritukset ja opiskelijan mahdollisesti tarvitsemat tukitoimet. HOPS:a päivitetään opintojen etenemisen myötä.

JA

JA

JA

	KESKEISIÄ KÄSITTEITÄ
Koulutusala	on opetusministeriön valtakunnalliseen luokitukseen perustuen humanistinen ja kasvatusala, kulttuuriala, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden & hallinnon ala, luonnontieteiden ala, tekniikan & liikenteen ala, luonnonvara- & ympäristöala, sosiaali-, terveys- & liikunta-ala tai matkailu-, ravitsemis- & talousala.
Koulutusohjelma	on ammatillisen perustutkinnon sisällä eriytynyt osaamisala, joista voidaan valmistua erilaisilla tutkintonimikkeillä.
Lisäopetus (ammatillisessa erityisopetuksessa)	tarkoittaa erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille annettavaa, laadittuun henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan (HOJKS), kirjattua lisäopetusta.
Lukuvuosijaksotus (periodi)	tarkoittaa lukuvuoden, syys- ja kevätlukukauden, muodostamia viittä noin 8 opintoviikon mittaista lukujaksoa.
Moodle	on verkko-opintojen oppimisalusta.
Nettiluotsi	on Keski-Pohjanmaan toisen asteen yhteinen verkko-opintotarjotin yhteisille verkko- ja muille opinnoille.

JA

JA

	KESKEISIÄ KÄSITTEITÄ
Opetusmenetelmät	voidaan ryhmitellä opettajakeskeisiin (mm. luento, kysely, yhteinen harjoitus), opiskelijakeskeisiin (mm. yksilöllinen työskentely, esitys, ryhmätyö) ja yhteistoiminnallisiin menetelmiin (mm. yhteistoiminnallinen oppiminen, dialoginen oppiminen, projektioppiminen)
Opinnäytetyö	ammattillisiin opintoihin sisältyy opinnäytetyö, jonka laajuus on vähintään kaksi opintoviikkoa. Opinnäytetyö voi olla tuote tai palvelu, kirjallinen työ, projektityö, selvitys jne. Opinnäytetyö toteuttaa tutkinnon tavoitteita ja se esitellään kirjallisesti ja suullisesti.
Opintorekisteriote	on virallinen leimalla varustettu tuloste opiskelijan opintosuorituksista. Opintorekisteriotteen voi pyytää tarvittaessa ryhmänohjaajalta tai opintotoimistosta. vrt. todistus suoritetuista tutkinnon osista ja opinnoista. Opiskelija voi myös itse tulostaa itselleen otteen suorittamista opinnoista Wilma järjestelmästä.
Opiskelijahuolto	pyrkii toimillaan edistämään ongelmien varhaista tunnistamista, kehitetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia ja viihtyisyyttä ja ehkäistään koulutuksen keskeyttämistä. Tavoitteena on huolehtia opiskelijoiden fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista.
Opiskelijakunta	toimii jokaisessa opistossa ja lisäksi koulutusyhtymällä on yhteinen opiskelijakunta. Opiskelijakuntaan kuuluvat kaikki opiskelijat ja toiminnasta vastaa hallitus. Tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa ja osallistua koulutuksen kehittämiseen. Opiskelijakuntaa on kuultava ennen opintoihin tai muihin opiskelijan asemaan olennaisesti vaikuttavien päätösten tekemistä.

Oppimisen arviointi	on tutkinnon osittain suunniteltua toimintaa, jonka tavoitteena on motivoida, kannustaa ja ohjata opiskelijaa tavoitteiden mukaiseen oppimiseen: palautetuokiot, kehittämiskansio, oppimispäiväkirja, PBL (Problem Based Learning) -tentti, vertaisarviointi, itsearviointi, harjoitustyö, miellekartta, demotilaisuus, vuorovaikutteiset tilaisuudet, pikaraportit.
Oppimisympäristö	-käsitteellä voidaan kuvata erilaisia paikkoja, tiloja, yhteisöjä tai toimintatapoja, jotka edistävät oppimista. Oleellista ympäristölle on, että se muodostaa oppimista tukevan sosiaalisen yhteisön ja että ympäristön käyttö on didaktisesti ja pedagogisesti huolella mietitty.
Oppisopimuskoulutus	Koulutuksen järjestämismuodossa suurin osa osaamisesta hankitaan työpaikalla täydennettyinä oppilaitoksen järjestämällä tietopuolisilla opinnoilla.
Osaamisen arviointi	on tutkinnon osittain suunniteltua toimintaa, joka tuottaa oppimistulostiedon todistukseen ammattiosaamisen näytön ja muun osaamisen arvioinnin perusteella.
Ryhmänohjaaja	vastaa tietyn opiskelijaryhmän tiedottamisesta ja perehdyttämisestä, ryhmän yksittäisten opiskelijoiden opintojen edistymisen seurannasta ja tuen tarpeen tunnistamisesta.
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry	on ammattiin opiskelevien oma etujärjestö. SAKKI:ssa on jäseniä yli 90 000 ja historiaa takana jo 20 vuotta. Ammattiin opiskelevat voivat hankkia SAKKI:n vihreän opiskelijakortin. SAKKI:sta saa apua ja neuvoa mieltä askarruttaviin kysymyksiin opiskeluun liittyvissä asioissa. http://www.sakkinet.fi/
SAKU ry	Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry on toiminut vuodesta 1949 asti ammatillisen koulutuksen hyväksi. SAKU ry:n tehtävänä on jäsenistön hyvinvoinnin edistäminen ja yhteisöllisyyden rakentaminen ammatilliseen koulutukseen. SAKU ry järjestää liikunta- ja kulttuuritapahtumia ammatillisen koulutuksen henkilöstölle ja opiskelijoille sekä aktivoi myös oppilaitoksia järjestämään harrastustoimintaa. Järjestö toimii koko maassa ja sen jäsenyhteisöissä on noin 120 000 henkilöä. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä on jäsenenä SAKU ry:ssä. Kaikkien opistojemme opiskelijat ja henkilökunta voivat osallistua SAKU ry:n järjestämiin tapahtumiin. www.sakury.net

JA

JA

JA

	KESKEISIÄ KÄSITTEITÄ
Tukiopetus	on eriyttämisen muoto, jolle ovat ominaisia yksilölliset tehtävät, yksilöllinen ajankäyttö ja ohjaus. Tukiopetusta annetaan kenelle tahansa opinnoissa tilapäisesti jälkeen jääneille tai opiskelijalle, jolla on lieviä oppimis- ja sopeutumishäiriöitä (A 812/1998).
Tutkintonimike	on perustutkinto - tai koulutusohjelmakohtainen ammattinimike.
Tutkinnon osa	on pienin kokonaisuus, jonka osaaminen arvioidaan / merkitään päättötodistukseen. Tutkinnon osa voi olla ammatillinen, ammattitaitoa täydentävä tai vapaasti valittava.
Tutor – opiskelija	on vanhempi opiskelija, joka ohjaa ja tukee opintoja aloittavaa opiskelijaa opiskeluun liittyvissä asioissa. Tutorit ovat peruskoulun oppilaiden tiedotustilaisuuksissa opinto-ohjaajien mukana. Tutoreille järjestetään erillistä koulutusta.
Työssäoppiminen	on ammatillisessa peruskoulutuksessa työpaikalla käytännön työtehtävissä sopimuksen mukaisesti järjestettyä opetussuunnitelman mukaista tavoitteellista ja ohjattua opiskelua.

Vapaasti valittavat opinnot	voivat muodostua ammatillisista tai yhteisistä opinnoista, jotka syventävät, laajentavat tai monipuolistavat opiskelijan oman alan opintoja.
Vapautus opinnoista	Pääperiaate on, että opiskelijat osallistuvat kaikkeen opetukseen. Jos opiskelijalla on ollut vapautus peruskoulussa esimerkiksi ruotsin kielestä, hänen on mahdollista anoa vapautusta ruotsin kielen opinnoista myös ammatillisissa opinnoissa. Ennen ammatillisten opintojen aloittamista 18 vuotta täyttänyt henkilö voi anoa vapautusta liikunnasta, terveystiedosta sekä taide- ja kulttuuriopinnoista.
Verkko – opetus	tarkoittaa opintojen toteuttamista hyödyntäen verkkopohjaisia, avoimia oppimisympäristöjä.
WILMA	on tietoverkon käyttöjärjestelmä, jonka kautta opiskelijat voivat seurata opintorekisteriin tallennettuja henkilö- ja osoitetietojaan sekä opintojen suoritustietojaan.
Yhdenvertaisuus (ks. myös kohta tasa-arvo)	tarkoittaa oikeudellista ja tosiasiallista tasa-arvoa ikään, etniseen tai kansalliseen alkuperään, kansalaisuuteen, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, terveydentilaan, vammaisuuteen, sukupuoliseen suuntautuneisuuteen tai muuhun henkilöön liittyvään asiaan katsomatta. (Yhdenvertaisuuslaki, L 21/2004)